

รายงานสถานการณ์สินค้าข้าวในฟิลิปปินส์

๑. สถานการณ์การผลิตและการบริโภค

ฟิลิปปินส์เป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่อันดับสองของอาเซียน ด้วยจำนวนประชากรประมาณ ๑๑๐ ล้านคน ในปัจจุบันและเป็นประเทศที่บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ชาวฟิลิปปินส์บริโภคข้าวจำนวนมากโดยมีอัตราการบริโภคประมาณ ๑๑๘.๘๑ กิโลกรัมต่อคนต่อปี หรือประมาณ ๓๒๕.๕ กรัมต่อคนต่อวัน เนื่องจากข้าวเป็นอาหารหลักที่ต้องรับประทานกับอาหารทุกประเภท ขนมหวานและขนมทานเล่นหลายชนิด ยังทำมาจากข้าวด้วย เช่นเดียวกับ อย่างไรก็ตาม ฟิลิปปินส์ไม่สามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศประมาณ ๒ - ๓ ล้านตันต่อปี

๑.๑ การผลิต

- ข้อมูลจาก USDA ระบุว่าในระหว่างปีการผลิต ๒๕๖๑/๖๒ - ๒๕๖๒/๖๓ ฟิลิปปินส์มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ ๑๑.๗๒ ล้านตัน สำหรับปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีผลผลิตข้าวประมาณ ๑๑ ล้านตัน ลดลงจากปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีปริมาณผลผลิตข้าว ๑๑.๗๐ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๕.๘๘

- ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) คาดการณ์ว่าในช่วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓ ฟิลิปปินส์จะมีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก ๔.๒๕ ล้านตัน ลดลงร้อยละ ๓.๘๕ จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก ๔.๔๒ ล้านตัน และคาดว่าผลผลิตข้าวต่อเฮกตาร์อยู่ที่ ๓.๘๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่ ๓.๘๓ ตัน/เฮกตาร์

- ฟิลิปปินส์มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรทั้งหมด ทั้งนี้ ในอนาคต คาดว่าการผลิตจะเติบโตอย่างจำกัด ด้วยพื้นที่การเกษตรมีที่ว่างไม่เพียงพอ เพราะประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา และประกอบไปด้วยเกาะเล็กๆหลายเกาะ ไม่เหมาะต่อการขยายการผลิตข้าว นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำหรือพื้นที่เพาะปลูกพืชอื่นๆ มีจำกัด ในขณะที่พื้นที่อาศัยเขตเมืองขยายเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรมมากขึ้น

๑.๒ การบริโภค

ระหว่างปี ๒๕๖๑/๖๒ - ๒๕๖๒/๖๓ ฟิลิปปินส์บริโภคข้าวเฉลี่ย ๑๔.๒๐ ล้านตันข้าวสารต่อปี สำหรับปี ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีการบริโภคข้าวจำนวน ๑๔.๔๐ ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีการบริโภค ๑๔.๓๐ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗๐ ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์มีการบริโภคข้าวประมาณ ๓๖,๐๐๐ ตันต่อวัน

สถานการณ์การผลิตและการบริโภคข้าวภายในประเทศ

ข้อมูล	ปี ๒๕๖๑/๖๒	ปี ๒๕๖๒/๖๓	ปี ๒๕๖๓/๖๔	Δ % ๖๓/๖๔
พื้นที่เพาะปลูก (ล้านเฮกตาร์)	๔.๗๔๑	๔.๖๕๐	๔.๔๕๐	-๔.๓๐
การผลิต (ล้านตัน)	๑๑.๗๓	๑๑.๗๐	๑๑.๐๐	-๕.๘๘
การบริโภคข้าว (ล้านตัน)	๑๔.๑๐	๑๔.๓๐	๑๔.๔๐	๐.๗๐
การนำเข้าข้าว (ล้านตัน)	๒.๙๐	๒.๖๐	๓.๓๐	๒๖.๙๒

ที่มา : USDA (เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓)

๑.๓ สต็อกข้าวภายในประเทศ

ณ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ฟิลิปปินส์มีปริมาณสต็อกข้าวรวม ๒.๑๘ ล้านตัน ลดลงจากเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่มีปริมาณสต็อก ๒.๓๘ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๘.๓ และมีปริมาณสต็อกลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณ ๒.๒๒ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๑.๙ โดยแบ่งเป็นสต็อกข้าวครัวเรือน ๙.๘๑ แสนตัน สต็อกข้าวเชิงพาณิชย์ ๗.๑๕ แสนตัน และสต็อกข้าวของหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ๔.๘๑ แสนตัน

Table 1. Percentage Change in the Inventory of Rice Stocks
Philippines, March 2019, February 2020 and March 2020

SECTOR	Percent share to total stocks	Stocks in '000 Metric Tons			Percentage Change	
		01 March 2019	01 February 2020	01 March 2020	01 Mar 2020/ 01 Mar 2019	01 Mar 2020/ 01 Feb 2020
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
TOTAL STOCKS	100.0	2,221.42	2,375.50	2,178.64	(1.9)	(8.3)
Household	45.0	1,033.64	1,045.67	981.02	(5.1)	(6.2)
Commercial	32.9	695.84	841.15	715.81	2.9	(14.9)
NFA	22.1	491.94	488.68	481.81	(2.1)	(1.4)

ที่มา: Philippine Statistics Authority (เข้าถึงข้อมูลเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓)

๒. การส่งออก

● ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่จะมีการส่งออกข้าวบางส่วน โดยส่วนใหญ่จะเป็นข้าวกลุ่มพรีเมียม โดยระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวเฉลี่ยปีละ ๒๗๔,๕๗๓ ตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๓๓๐,๑๓๕ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีปริมาณ ๒๓๒,๒๘๕ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒.๑๒

● สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม- เมษายน) ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ ๘๑,๙๖๗ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณส่งออก ๘๒,๗๒๔ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๐.๙๑ ตลาดส่งออกหลักได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ร้อยละ ๔๓.๕๑) ซาอุดีอาระเบีย (ร้อยละ ๒๒.๖๕) และกาตาร์ (ร้อยละ ๑๖.๔๓) ตามลำดับ

สถิติการส่งออกปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (มกราคม - เมษายน)

	ประเทศ	ปริมาณส่งออก (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
					ม.ค. - เม.ย.					
	โลก	๒๖๑,๒๙๙	๒๓๒,๒๘๕	๓๓๐,๑๓๕	๘๒,๗๒๔	๘๑,๙๖๗	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๐.๙๑
๑	UAE	๒๐,๗๐๒	๑๙,๗๑๕	๓๘,๐๓๗	๕๘,๖๔๙	๓๕,๖๖๗	๑๑.๕๒	๗๐.๙๐	๔๓.๕๑	-๓๙.๑๙
๒	ซาอุดีอาระเบีย	๕๘,๗๕๐	๗๘,๖๖๗	๑๔๙,๖๓๐	-	๑๘,๕๖๑	๔๕.๓๒	-	๒๒.๖๕	-
๓	กาตาร์	๑๙,๔๗๔	-	๗๖,๔๔๕	๑๙,๔๗๖	๑๓,๔๖๘	๒๓.๑๖	๒๓.๕๔	๑๖.๔๓	-๓๐.๕๘
๔	สหรัฐฯ	๙๐,๘๔๕	-	๔,๕๔๑	-	๖,๐๕๒	๑.๓๘	-	๗.๓๘	-
๕	เมียนมา	-	๓๖,๖๑๗	-	-	๕,๐๓๐	-	-	๖.๑๔	-

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓)

๓. การนำเข้า

๓.๑ ในระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวเฉลี่ยปีละ ๑.๗๕ ล้านตัน โดยในปี ๒๕๖๒ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๒,๗๖๘,๑๙๗ ตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๑ ที่มีปริมาณนำเข้า ๑,๗๘๓,๗๘๓ ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๕.๑๙ สำหรับในปี ๒๕๖๓ (มกราคม-เมษายน) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ ๖๕๗,๓๔๐ ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณนำเข้า ๑,๓๒๐,๔๔๖ ตัน หรือลดลงร้อยละ ๕๐.๒๒ โดยแหล่งนำเข้าข้าวสำคัญได้แก่ เวียดนาม (ร้อยละ ๘๕.๕๐) รองลงมาได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ ๙.๔๕) และไทย (ร้อยละ ๔.๒๓) ตามลำดับ

สถิติการนำเข้าปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ (เดือนมกราคม - เมษายน)

	ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
					ม.ค. - เม.ย.					
	โลก	๖๘๗,๓๕๑	๑,๗๘๓,๗๘๓	๒,๗๖๘,๑๙๗	๑,๓๒๐,๔๔๖	๖๕๗,๓๔๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๕๐.๒๒
๑	เวียดนาม	๓๖๗,๗๕๔	๖๘๐,๐๕๔	๒,๐๒๔,๓๗๐	๗๘๐,๕๖๕	๕๖๒,๐๓๓	๗๓.๑๓	๕๙.๑๑	๘๕.๕๐	-๒๘.๐๐
๒	เมียนมา	๑๘	๖๒,๕๕๔	๒๑๘,๐๑๖	๙๖,๔๙๗	๖๒,๑๒๐	๗.๘๘	๗.๓๑	๙.๔๕	-๓๕.๖๒
๒	ไทย	๒๒๙,๕๘๘	๘๕๒,๖๐๒	๓๕๐,๓๔๙	๒๗๘,๓๓๔	๒๘,๐๖๘	๑๒.๖๖	๒๐.๙๓	๔.๒๓	-๘๘.๘๔
๓	จีน	๔,๕๒๐	๕๘,๓๑๑	๑๒,๗๒๒	๑๐,๖๓๗	๒,๘๗๐	๐.๔๖	๐.๘๑	๐.๔๔	-๗๓.๐๒
๕	อินเดีย	๘,๖๗๐	๗๓,๘๗๐	๑๓,๕๘๓	๗,๙๑๕	๑,๐๑๔	๐.๔๙	๐.๖๐	๐.๑๕	-๘๗.๑๘

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓)

	ประเทศ	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			Δ%
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๒	๒๕๖๒	๒๕๖๓	
					ม.ค. - เม.ย.			ม.ค. - เม.ย.		
	โลก	๒๖๔.๐๓	๖๙๖.๑๑	๙๕๑.๓๐	๔๗๓.๔๗	๒๒๗.๑๒	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-๕๒.๐๓
๑	เวียดนาม	๑๒๘.๐๑	๒๖๕.๓๓	๖๖๗.๘๖	๒๖๘.๗๕	๑๙๐.๖๓	๔๐.๒๐	๕๖.๙๗	๘๓.๙๓	-๒๙.๓๓
๒	เมียนมา	๐.๐๖	๓.๓๑	๖๓.๗๐	๓๐.๙๙	๑๘.๐๙	๖.๗๐	๖.๕๕	๗.๙๖	-๔๑.๖๔
๓	ไทย	๗๙.๖๔	๓๓๔.๘๕	๑๓๒.๓๘	๑๐๖.๐๙	๑๑.๐๗	๑๓.๙๒	๒๒.๔๑	๔.๘๗	-๘๙.๕๖
๔	จีน	๑๒.๙๙	๒๙.๕๐	๑๓.๑๒	๖.๒๔	๓.๒๖	๑.๓๘	๑.๓๒	๑.๔๔	-๔๗.๗๘
๕	อินเดีย	๑๙.๑๖	๔๒.๖๘	๑๙.๙๖	๖.๔๓	๒.๒๑	๒.๑๐	๑.๓๖	๐.๙๗	-๖๕.๖๔

ที่มา : Global Trade Atlas (เข้าถึงข้อมูลเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓)

๓.๒ ฟิลิปปินส์ออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill Rice หรือ หรือ Republic Act No.๑๑๒๐๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาบังคับใช้แทนนโยบายการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions – QR) ซึ่งคาดว่าจะช่วยลดภาวะเงินเฟ้อ ทำให้สินค้ามีราคาต่ำลง โดยกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ สรุปรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าว ดังนี้

(๑) ข้าวที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ ๓๕ และนอกประเทศอาเซียนเสียภาษีร้อยละ ๔๐ ภายในปริมาณนำเข้า (Minimum Access Volume: MAV) ๓๕๐,๐๐๐ ตัน และร้อยละ ๑๘๐ สำหรับปริมาณนอก MAV

(๒) ผู้นำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตนำเข้า รวมทั้งใบอนุญาตสุขอนามัยและใบอนุญาตสุขอนามัยพืชจากหน่วยงาน Bureau of Plant Industry (BPI) ภายใต้กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture: DA) ก่อนการนำเข้า เพื่อป้องกันแมลงหรือศัตรูพืชเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์

(๓) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) โดยจะนำรายได้จากการเก็บภาษีนำเข้าข้าวจำนวน ๑๐ พันล้านเปโซต่อปี มาจัดตั้งเป็นเวลา ๖ ปีซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนชาวนาฟิลิปปินส์ให้สามารถแข่งขันกับข้าวที่นำเข้ามาได้

ทั้งนี้ การออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill ของฟิลิปปินส์ ทำให้ช่องทางการซื้อขายในแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ได้ถูกยกเลิกตามกฎหมายดังกล่าวไปด้วยและได้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ NFA ในการออกใบอนุญาต การจดทะเบียนสำหรับผู้นำเข้า ผู้ค้า ผู้ดำเนินการคลังสินค้า ผู้ค้าส่ง และผู้ค้าปลีกและอื่นๆ โดย NFA จะยังคงมีบทบาทสำคัญเฉพาะด้านการควบคุมและรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ รวมทั้งการรักษาปริมาณสต็อกข้าวภายในประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

๓.๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ได้ออกคำสั่ง Memorandum Order No. ๒๘ on Supplementary provision to DA Department Circular No.๔, series of ๒๐๑๖ เกี่ยวกับ Guidelines on the importation of plants, planting materials and plant products for commercial purposes กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ในขั้นตอนการออกใบ Sanitary and phytosanitary import clearance (SPSIC) เพื่อครอบคลุมการตรวจสอบสารโลหะหนักระดับสารตกค้างกำจัดศัตรูพืช สารปนเปื้อน/สิ่งสกปรกภายนอก รวมทั้ง microbiological parameters เพื่อควบคุมความปลอดภัยของอาหารในสินค้าข้าว ทั้งนี้ ได้กำหนดให้สินค้าข้าวจะต้องถูกจัดส่งจากประเทศต้นทางภายในวันที่กำหนดตามที่ได้รับอนุมัติและสินค้าต้องเดินทางมาถึงไม่ช้ากว่า ๖๐ วันจากวันที่ต้องจัดส่ง

๓.๔ รูปแบบการค้าข้าวในฟิลิปปินส์ มีรายละเอียดดังนี้

(๑) การค้าปลีกแบบสมัยใหม่ (Supermarket) ในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดจำหน่าย ข้าวใน ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑.๑) การตัดจำหน่ายเป็นกรัม/กิโลกรัม มีการจำหน่ายข้าวหลากหลายชนิด อาทิ Melagkit Premium, Jasmine, Milagrosa, Passion, Brown Healthy, California, Commodore, Platinum, Denurado และ GS Supreme

(๑.๒) ข้าวบรรจุถุง เป็นข้าวที่บรรจุถุงในหลากหลายขนาดขึ้นอยู่กับจำนวนกิโลกรัมที่บรรจุต่อถุง มีตั้งแต่บรรจุถุง ๒ กิโลกรัม ๕ กิโลกรัม ๑๐ กิโลกรัม ๒๐ กิโลกรัม และ ๒๕ กิโลกรัม ซึ่งข้าว Thai Jasmine

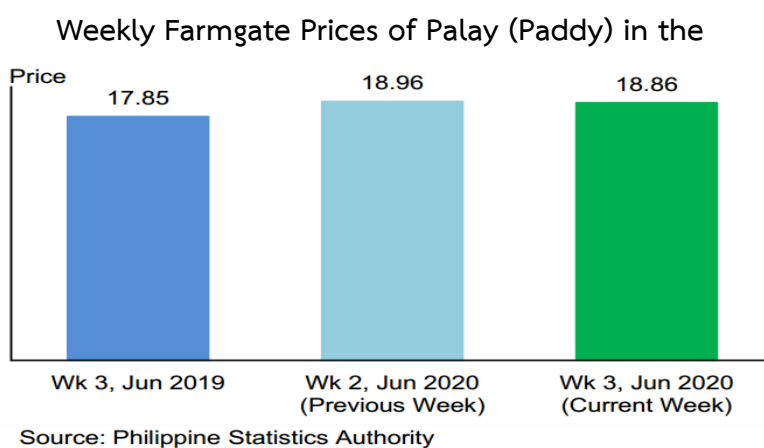
ที่ระบุว่า นำเข้าจากไทย เป็นข้าวที่มีราคาสูงที่สุดในขนาดบรรจุถุง ๕ กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีข้าวออร์แกนิก อยู่ด้วย เช่น Red rice , Brown rice และ Black rice มีหลากหลายขนาดบรรจุเช่นเดียวกัน

(๒) การค้าในตลาดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวแบบตักจำหน่ายที่ มีข้าวหลากหลายประเภท อาทิ Sinandomeng, Well milled rice, Denorado, Ganador, Thai rice, Blue Bird, Sung Song, Thai Jasmine, Fancy rice, Malangkit เป็นต้น และยังมีข้าวออร์แกนิก อาทิ Red rice, Brown rice, Black rice, Perurutong และ Ifugao นอกจากนี้ ใน ตลาดนี้ยังพบร้านค้าที่ได้รับการรับรองจากองค์การอาหารแห่งประเทศไทยฟิลิปปินส์ (NFA) ให้จำหน่ายข้าว NFA ที่มีราคา ถูกกว่าราคาข้าวทั่วไป ซึ่งพบว่า Sinandomeng เป็นข้าวที่มีผู้บริโภคเลือก ซื้อมากที่สุด

๔. สถานการณ์ราคาข้าว (ข้อมูลจาก PSA ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๔.๑ ราคาข้าวเปลือก

● ราคาข้าวเปลือกสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๘.๘๖ เปโซต่อกิโลกรัม ลดลงจาก สัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๑๘.๙๖ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๕๓ แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกัน ของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๗.๘๕ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๖๖

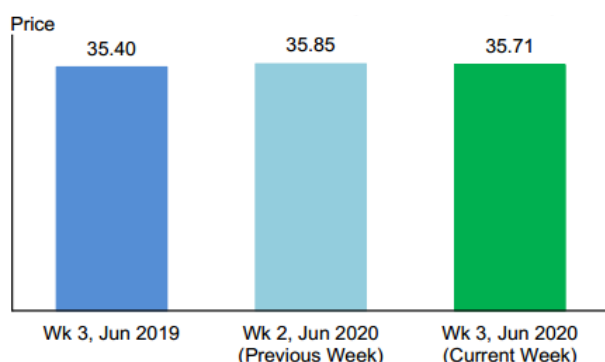


๔.๒ ราคาขายส่งและราคาขายปลีกข้าวสาร (Regular Milled Rice)

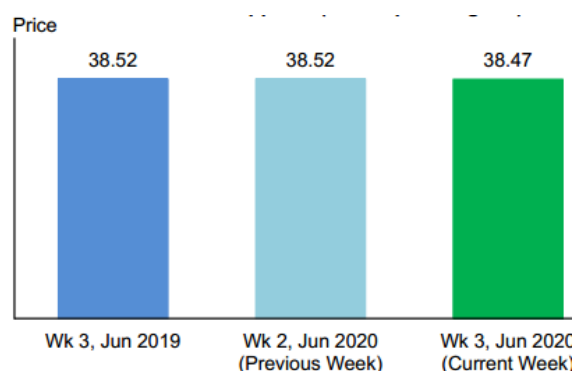
● ราคาขายส่งข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๕.๗๑ เปโซต่อกิโลกรัม ลดลงจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๕.๘๕ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๓๙ แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๕.๔๐ เปโซต่อกิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๘๘

● สำหรับราคาขายปลีกข้าวสารทั่วไปสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ ๓๘.๔๗ เปโซ ต่อกิโลกรัม ลดลงจากสัปดาห์ก่อนที่มีราคาอยู่ที่ ๓๘.๕๒ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๑๓ และมีแนวโน้ม ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๘.๕๒ เปโซต่อกิโลกรัม หรือลดลงร้อยละ ๐.๑๓

Weekly Wholesale Prices of Regular Milled Rice (per KG)



Weekly Retail Prices of Regular Milled Rice (per KG)



๕. การสำรวจราคาขายปลีกข้าวในซูเปอร์มาร์เก็ต/ห้างสรรพสินค้าในเมโทรมะนิลา

ชนิดข้าว	ขนาดบรรจุภัณฑ์	ราคา (เปโซ)	หมายเหตุ
Dinorado Rice	๒ กิโลกรัม	๑๓๔.๕๕ - ๑๓๗.๘๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๓๓๔.๓๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๗๓.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๕๒๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒ กิโลกรัม	๑๒๗.๘๐ - ๑๓๒.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๕ กิโลกรัม	๒๗๔.๐๐ - ๒๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๑๐ กิโลกรัม	๕๙๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	๒๕ กิโลกรัม	๑,๔๒๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
๑๐๐% whole grain rice	๕ กิโลกรัม	๓๒๔.๐๐	N/A
๑๐๐% whole grain rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๓๓.๐๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๕ กิโลกรัม	๓๑๙.๕๐	N/A
Fragrant Jasmine rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๑๙.๕๐	N/A
Thai Jasmine Rice	๒ กิโลกรัม	๑๖๒.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๕ กิโลกรัม	๔๐๕.๗๐	สินค้านำเข้า
Thai Jasmine Rice	๑๐ กิโลกรัม	๖๒๕.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒ กิโลกรัม	๒๔๗.๕๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๕ กิโลกรัม	๖๔๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๑๐ กิโลกรัม	๑,๒๒๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Thai Hom Mali Rice	๒๕ กิโลกรัม	๒,๗๗๐.๐๐	สินค้านำเข้า
Basmati Rice	๑ กิโลกรัม	๒๖๘.๐๐	สินค้านำเข้า
Brown Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๑.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Organic Rice	๒ กิโลกรัม	๑๕๙.๕๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Rice	๒ กิโลกรัม	๑๘๙.๐๐ - ๒๔๔.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Red Rice	๒ กิโลกรัม	๑๙๖.๐๐ - ๒๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Malagkit Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๐๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Black Glutinous Rice	๑ กิโลกรัม	๑๕๐.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๒ กิโลกรัม	๒๑๖.๗๐	ข้าวท้องถิ่น
Japonica	๕ กิโลกรัม	๔๔๓.๐๐ - ๔๙๕.๐๐	ข้าวท้องถิ่น
Special Rice Local	๑ กิโลกรัม	๔๕.๐๐ - ๖๑.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม
Special Rice Imported	๑ กิโลกรัม	๑๑๒.๐๐	ตักจำหน่ายเป็นกิโลกรัม

ที่มา: การสำรวจห้างซูเปอร์มาร์เก็ตในเมืองมากาติ เมโทรมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๓



๖. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

โอกาส	อุปสรรค/ความท้าทาย
คุณภาพและรสชาติของข้าวไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดฟิลิปปินส์	ราคาข้าวไทยสูงกว่าข้าวจากประเทศอื่นๆ มาก เช่น เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา
ไทยมีการส่งออกข้าวมายังฟิลิปปินส์มาอย่างยาวนาน มีความเชี่ยวชาญในการส่งออก	การแข่งขันในตลาดข้าวมีความรุนแรงมากขึ้น หลังฟิลิปปินส์เปิดเสรีการนำเข้าข้าว
แนวโน้มร้านอาหารไทยในฟิลิปปินส์มีจำนวนเพิ่มขึ้น	ชาวฟิลิปปินส์หันมานิยมบริโภคข้าวขาวพื้นนุ่มเพิ่มมากขึ้น แต่ข้าวไทยส่วนใหญ่ยังคงเป็นข้าวขาวพื้นแข็ง
จำนวนประชากรชาวฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น	การแอบอ้างใช้ชื่อข้าวไทยในการจำหน่ายข้าวจากแหล่งอื่น ๆ
การเปิดเสรีนำเข้าข้าว ทำให้เปิดโอกาสในการส่งออกข้าวของไทย	ชื่อข้าวหอมมะลิไทย (Thai Hom Mali Rice) ยังไม่เป็นที่รู้จักและคุ้นเคยของผู้บริโภค

๗. ประเด็นสำคัญ/สถานการณ์ล่าสุด (โควิด-๑๙)

๗.๑ หลังจากฟิลิปปินส์เปิดเสรีนำเข้าเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ พบว่า ปริมาณนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวราคาถูก (ข้าวเวียดนาม) ทำให้ผู้ค้า (Traders) กดราคารับซื้อข้าวภายในประเทศ ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องและเกษตรกรชาวนาได้รับความเดือดร้อน โดยเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๗.๒ เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture) ได้ประกาศเปิดการไต่สวนขั้นต้น (Preliminary Investigation) เพื่อใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) สำหรับสินค้าข้าว ภายใต้พิกัดศุลกากร ๑๐๐๖.๓๐.๓๐ ๑๐๐๖.๓๐.๔๐ ๑๐๐๖.๓๐.๕๑ และ ๑๐๐๖.๓๐.๕๙ โดยอ้างว่าอุตสาหกรรมข้าวภายในประเทศได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจากปริมาณนำเข้าข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แต่ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรได้ประกาศยุติการไต่สวนดังกล่าว โดยรัฐบาลได้ให้เงินช่วยเหลือแก่ชาวนาที่ได้รับผลกระทบจากปริมาณข้าวนำเข้าที่เพิ่มขึ้นที่ทำให้ข้าวเปลือกราคาตกต่ำแทน

๗.๓ การบังคับใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคในการนำเข้าข้าว โดยรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้กำหนดกฎระเบียบดังกล่าวเพื่อเป็นกลยุทธในการชะลอการนำเข้าข้าวในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวและลดแรงกดดันจากกลุ่มเกษตรกรชาวนาท้องถิ่น ซึ่งก่อนหน้านี้ได้เรียกร้องให้รัฐบาลบังคับใช้มาตรการ Safeguard เพื่อแก้ไขปัญหาการไหลทะลักของปริมาณข้าวนำเข้าที่มีราคาถูกส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ

๗.๔ รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ประกาศปิดเมือง (Lockdown) และใช้มาตรการกักกันชุมชนขั้นสูง (Enhanced Community Quarantine) พื้นที่เกาะลูซอน รวมถึงเมโทรมะนิลา เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ โดยกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยืนยันว่าข้าวซึ่งเป็นอาหารหลัก จะมีเพียงพอสำหรับการบริโภคของประชาชนครอบคลุมช่วงการปิดเมืองจากปริมาณข้าวในสต็อกของ NFA และผลผลิตข้าวที่กำลังเก็บเกี่ยว รวมถึงปริมาณข้าวที่นำเข้าโดยเอกชนมาก่อนหน้านี้อย่างต่อเนื่อง

๗.๕ รัฐบาลฟิลิปปินส์วางแผนจะจัดซื้อข้าวปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตันในรูปแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) จากประเทศผู้ผลิตข้าวสมาชิกอาเซียน เช่น ไทย เวียดนาม เมียนมา และนอกอาเซียน เช่น อินเดีย และปากีสถาน เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวในสต็อกในช่วงวิกฤติโควิด-๑๙ และมอบหมายให้หน่วยงาน Philippine International Trading Corporation (PITC) ภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์เป็นผู้ดำเนินการ โดยเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้จัดประชุมการนำเข้าข้าวแบบ G to G ปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน ผ่านระบบ Teleconference (zoom) โดยมีประเทศเข้าร่วมเสนอขาย ๔ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา เวียดนาม ไทย และอินเดีย โดยกรมการค้าต่างประเทศในฐานะผู้แทนหน่วยงานรัฐบาลไทยเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑

มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้แจ้งผลการประเมินการเสนอราคาขายต่อประเทศผู้เข้าร่วมการประมูล (Bid Ranking of Qualified Bids)

๗.๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์ ออกมาระบุว่าหน่วยงาน PITC จะยุติการดำเนินการนำเข้าข้าวแบบ G to G เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวดังกล่าวหลังจากที่รัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทำให้สามารถคาดการณ์สถานการณ์ปริมาณสต็อกข้าวในประเทศได้ นอกจากนี้ เห็นว่าการนำเข้าข้าวโดยผู้ค้าเอกชนตามปกติ จะทำให้รัฐบาลมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเงินภาษีนำเข้าข้าวจะถูกใช้เพื่อกองทุน RCEF ในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวในประเทศ อย่างไรก็ตาม ตามรายงานข่าวก่อนหน้านี้ หน่วยงาน PITC ประสบปัญหาในการขอรับเงินงบประมาณในการจัดซื้อข้าวดังกล่าวจากกระทรวงงบประมาณและการจัดการ (Department of Budget and Management: DBM)

๗.๗ กลุ่มเกษตรกรชาวนาได้ออกมาร้องเรียนให้ทบทวนระบบการจำแนกประเภทข้าวและวิธีการประเมินราคาข้าวนำเข้าเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้นำเข้าหลบเลี่ยงชำระภาษีนำเข้าตามจริง โดยกรมศุลกากรได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบประเมินราคาข้าวนำเข้าให้ถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น ทำให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๗.๘ กรมศุลกากรฟิลิปปินส์เผยแพร่ข้อมูลตัวเลขการจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๑๐,๗๒๘ ล้านเปโซ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายประจำปีที่ตั้งไว้ ๑๐,๐๐๐ ล้านเปโซ ที่ต้องจัดเก็บเข้าเงินกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) นอกจากนี้ มูลค่าการจัดเก็บภาษีนำเข้าดังกล่าวสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีมูลค่าการจัดเก็บภาษีนำเข้า ๙,๙๓๖ ล้านเปโซ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๒ หลังจากการบังคับใช้กฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าวเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ กรมศุลกากรฟิลิปปินส์สามารถจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวในปี ๒๕๖๒ ได้รวม ๑๒,๓๐๐ ล้านเปโซ จากปริมาณข้าวนำเข้า ๒.๐๓ ล้านตัน

๗.๙ USDA ได้ปรับตัวเลขคาดการณ์การนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๒.๖ ล้านตัน และในปี ๒๕๖๔ คาดว่าจะนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็น ๓.๓ ล้านตัน เนื่องจากผลผลิตข้าวภายในประเทศมีแนวโน้มลดลงจาก ๑๑.๗๐ ล้านตัน ในปีการผลิต ๒๕๖๒/๒๕๖๓ เป็น ๑๑ ล้านตัน ในปีการผลิต ๒๕๖๓/๒๕๖๔ โดยฟิลิปปินส์จะยังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวอันดับ ๑ ของโลก

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา
กรกฎาคม ๒๕๖๓

สถานการณ์ตลาดข้าวในฟิลิปปินส์ เดือนกรกฎาคม 2563

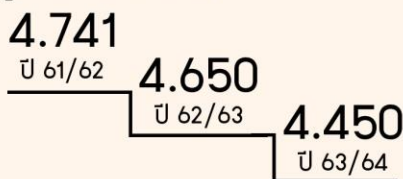


การผลิต (ล้านตัน)



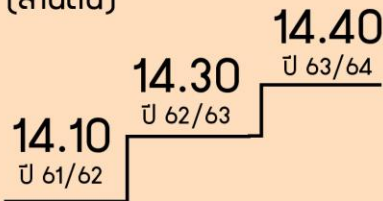
ที่มา: USDA

พื้นที่เพาะปลูก (ล้านเฮกตาร์)



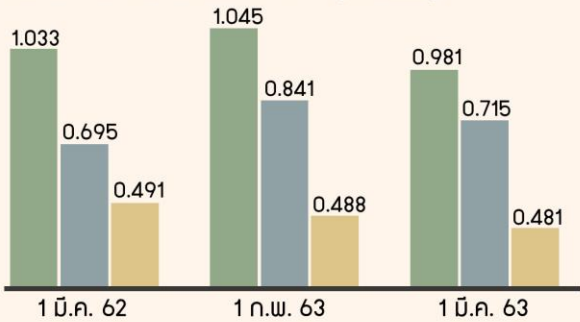
ที่มา: USDA

การบริโภค (ล้านตัน)



ที่มา: USDA

สต็อกข้าวในประเทศ (ล้านตัน)



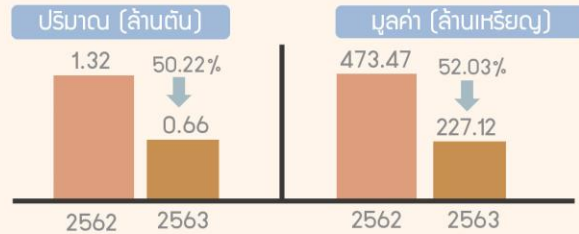
ที่มา: PSA

ราคาข้าวในประเทศ (สัปดาห์ที่ 3 ของเดือน มิถุนายน 2563)

ข้าวเปลือก	ข้าวสาร
18.86 บาท/กก.	ส่ง 35.71 บาท/กก. ปลีก 38.47 บาท/กก.

ที่มา: PSA

การนำเข้าข้าว (ม.ค.-เม.ย. 63)



ที่มา: Global Trade

ประเทศที่ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว มากที่สุด 5 อันดับ (ม.ค.-เม.ย. 63)

- เวียดนาม 657,340 ตัน / -28.00%
190.63 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- เมียนมา 62,120 ตัน / -35.62%
18.09 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- ไทย 28,068 ตัน / -89.84%
11.07 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- จีน 2,870 ตัน / -73.02%
3.26 ล้านเหรียญสหรัฐฯ
- อินเดีย 1,014 ตัน / -87.18%
2.21 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ที่มา: Global Trade

Highlight ประจำเดือนพฤษภาคม 2563

- กรมศุลกากรฟิลิปปินส์เผยแพร่ข้อมูลตัวเลขการจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 17 กรกฎาคม 2563 มีมูลค่า 10,728 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายประจำปีที่ตั้งไว้ 10,000 ล้านบาท ที่ต้องจัดเก็บเข้าเงินกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) นอกจากนี้มูลค่าการจัดเก็บภาษีนำเข้าดังกล่าวสูงกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีมูลค่าการจัดเก็บภาษีนำเข้า 9,936 ล้านบาท ทั้งนี้ หลังการบังคับใช้กฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าวเมื่อเดือน มีนาคม 2562 กรมศุลกากรสามารถจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวในปี 2562 ได้รวม 12,300 ล้านบาทจากปริมาณนำเข้า 2.03 ล้านตัน
- USDA ได้ปรับตัวเลขคาดการณ์การนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปี 2563 อยู่ที่ 2.6 ล้านตัน และในปี 2564 คาดว่าจะนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็น 3.3 ล้านตัน เนื่องจากผลผลิตข้าวภายในประเทศมีแนวโน้มลดลงจาก 11.70 ล้านตันในปีการผลิต 2562/2563 เป็น 11 ล้านตัน ในปีการผลิต 2563/2564 โดยฟิลิปปินส์จะยังคงเป็นผู้นำเข้าข้าวอันดับ 1 ของโลก